

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de ÎCS FVD „Moldavschi Standart” SRL, ÎCS FVD „Zolotoi Aist” în proces de restructurare, SRL „Vinsnabtrest”, SRL „Natural Product” succesor al SRL „Carne-Sud” și SRL „Luxfarmol”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS FVD „Moldavschi Standart” SRL, ÎCS FVD „Zolotoi Aist” în proces de restructurare, SRL „Vinsnabtrest”, SRL „Natural Product” succesor al SRL „Carne-Sud” și SRL „Luxfarmol” împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Zonei Economice Libere „Tvardița”, terț IP „Oficiul Național al Viei și Vinului” cu privire la constatarea existenței raportului juridic,

împotriva deciziei din 24 mai 2023 a Curții de Apel Cahul

(Dosarul nr. 3ra-924/23
NR. PIGD 2-20091706-01-3ra-07092023)

Admisibilitatea recursului; Art.246 Cod administrativ

Judecătoria Cahul, sediul central, jud. D. Bosîi,
Curtea de Apel Cahul, jud. V. Movilă, N. Bondarenco, S. Pilipenco,

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de ÎCS FVD „Moldavschi Standart” SRL, ÎCS FVD „Zolotoi Aist” în proces de restructurare, SRL „Vinsnabtrest”, SRL „Natural Product” succesor al SRL „Carne-Sud” și SRL „Luxfarmol”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 03 august 2020, SRL „Moldavschi Standart”, SRL „Zolotoi Aist” în proces de insolabilitate, SRL „Natural Product” succesor al companiei SRL „Carne-Sud”, SRL „Luxfarmol” și SRL „Vinsnabtrest”, au depus în instanța de contencios administrativ al Judecătoriei Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată în contencios administrativ, împotriva pârâților Serviciul Fiscal de Stat și Administrația Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița”, prin care au solicitat să fie constatat (stabilit) că condițiile activității reclamantilor rezidenți ai Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița” - SRL „Moldavschi Standart”, SRL „Zolotoi Aist” în proces de insolabilitate, SRL „Natural Product” succesor al companiei SRL „Carne Sud”, SRL „Luxfarmol” și SRL „Vinsnabtrest”, au fost înrăutățite în partea regimului fiscal prin faptul că la data de 23 decembrie 2011, a fost adoptată Legea nr. 267 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (a intrat în vigoare la 13 ianuarie 2012), conform căreia (art. V alin. 6, alineatul al doilea) în Codul fiscal nr. 116-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 08 februarie 2007) cu modificările ulterioare (în continuare CF RM) au fost introduse, inclusiv următoarele modificări: Articolul 15 în litera b), cifra „0” se înlocuiește cu cifra „12”. Din cauza modificării din data de 13 ianuarie 2012 a regimului fiscal al Reclamantilor în partea impozitului pe venit pentru persoane juridice și existența la ei a garanțiilor de stat, prevăzute de art. 13 alin. (2) din Legea cu privire la zonele economice libere nr. 440 din 27 iulie 2001 și art. 5 din Legea privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița” nr. 626 din 03 noiembrie 1995, a constata între reclamantii și autoritățile publice (Serviciul Fiscal de Stat și Administrația Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița” existența următoarelor raporturilor juridice: reclamantii SRL „Moldavschi Standart”, SRL „Zolotoi Aist” în proces de insolabilitate, SRL „Natural Product” succesor al companiei SRL „Carne Sud”, SRL „Luxfarmol” și SRL „Vinsnabtrest”, sunt obligați să calculeze și

să achite suma totală a impozitului pe venit pentru persoane juridice la cotă de 0%, în decurs de 10 ani, și anume pentru perioada de la 13 ianuarie 2012 până la 13 ianuarie 2022.

2. În motivarea acțiunii, companiile reclamante au indicat că sunt rezidenții ai Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița” în baza Legii nr. 626 din 03 noiembrie 1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița” și certificatele corespunzătoare, valabile până în anul 2025.

3. În conformitate cu art. 5 al Legii nr. 626 din 03 noiembrie 1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița” și art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440 din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere, în cazul în care sânt adoptate legi noi care înrăutățesc condițiile de activitate a rezidenților în ceea ce privește regimurile vamal, fiscal și alte regimuri prevăzute de legile referitoare la activitatea zonelor libere, rezidenții sânt în drept, pe parcursul unei perioade de 10 ani, dar care nu va depăși termenul de funcționare a zonei libere concrete, să activeze conform prevederilor legilor în vigoare până la data punerii în aplicare a noilor legi.

4. În contextul normelor menționate (sau a garanțiilor de stat expuse), au atras atenție asupra faptului că, în perioada în care reclamanții erau în statutul rezidenților ZAL „Tvardița”, și anume la 23 decembrie 2011, a fost adoptată Legea nr. 267 privind modificarea și completarea unor acte legislative (a intrat în vigoare la 13 ianuarie 2012), conform căreia (art. V alin. (6), alineatul al doilea) în Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 08 februarie 2007) cu modificările ulterioare, au fost introduse, inclusiv următoarele modificări articolul 15 în lit. b) cifra „0” se înlocuiește cu cifra „12”, adică începând cu data de 13 ianuarie 2012, impozitul pe venit pentru reclamanții a fost modificat din 0 la 12%.

5. Astfel susțin că regimul fiscal al reclamanților a fost înrăutățit ca urmare a modificărilor menționate și conform prevederilor art. 5 al Legii nr. 626 din 03 noiembrie 1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița” și art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440 din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere, suma impozitului pe venit pentru reclamanți urmează a fi stabilită temporar (adică în termen de 10 ani, și anume de la 13 ianuarie 2012 până la 13 ianuarie 2022) cu cota impozitului pe venit valabilă până la 13 ianuarie 2012 și anume în valoare de 0%.

6. Totodată, au menționat despre hotărârea instanței de contencios administrativ a Judecătoriei Taraclia din 23 aprilie 2013 și hotărârea instanței de contencios administrativ al Judecătoriei Cahul, sediul central din 30 iunie 2020, pronunțate în cadrul soluționării litigiului cu privire la legalitatea

actului nr. 91-2/1-888 din 22 martie 2013 și nr. 91/1-897 din 25 martie 2013, în baza cărora reclamanților le-a fost calculat suplimentar spre plată impozitul pe venit pentru persoanele juridice. Aceste acte au fost anulate, în legătură cu prezența la reclamanți a garanțiilor de stat prevăzute de art. 5 al Legii nr. 626 din 03 noiembrie 1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița” și art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440 din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere.

7. Respectiv, potrivit art. 123 alin. (2) din Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanța de drept comun sau în instanța specializată sânt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care particip aceleași persoane.

8. La 10 iunie 2020, reclamanții respectând procedura prealabilă prevăzută de lege, pentru constatarea existenței raporturilor juridice și anume pentru a stabili dacă condițiile activității reclamanților au fost sau nu înrăutățite de inovațiile legale operate în Codul fiscal al Republicii Moldova, s-au adresat către Serviciul Fiscal de Stat și ZAL „Tvardița”, cu cererea prealabilă comună, prin care au solicitat constatarea faptului, că condițiile activității comerciale ale reclamanților au fost înrăutățite din punct de vedere al regimului fiscal.

9. La 03 iulie 2020, ZAL „Tvardița” a răspuns că recomandă reclamanților să se adreseze în instanța de contencios administrativ competentă, pentru constatarea existenței circumstanțelor descrise în cererea de chemare în judecată.

10. La rândul său, Serviciul Fiscal de Stat, făcând trimitere la prevederile art. 5 din Legea nr. 626 din 03 noiembrie 1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița”, a răspuns că reclamanții nu au dreptul la regimul fiscal solicitat, deoarece au fost înregistrați ca rezidenți al ZAL „Tvardița” în afara perioadei de valabilitate impozitului pe venit pentru persoanele juridice în valoare de 0%, adică nu în perioada de la 11 mai 2007 până la 13 ianuarie 2012.

11. Companiile reclamante consideră că poziția Serviciului Fiscal de Stat este una incorectă, deoarece rezultă din aprecierea eronată a art. 5 din Legea nr. 626 din 03 noiembrie 1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița”, precum și din cauza neaplicării art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440 din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere.

12. Din analiza normelor de drept indicate, se vede că garanțiile de stat prevăzute de o lege și anume Legea nr. 626 din 03 noiembrie 1995 privind

Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița”, nu exclude și completează garanțiile de stat prevăzute de Legea nr. 440 din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere.

13. Iar în cazul în care garanțiile prevăzute de norme legale menționate ar contraveni una alteia, Serviciul Fiscal de Stat ar trebui să aplice cea mai favorabilă garanție, în temeiul art. 11 alin. (1) din Codul fiscal, conform căruia, toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

14. Totodată, Serviciul Fiscal de Stat nu a ținut cont de faptul că SRL „Luxfarmol” și SRL „Natural Product” succesori ai SRL „Carne Sud”, au fost înregistrate ca rezidenți ai ZAL „Tvardița” la data de 16 februarie 2009 și respectiv 23 octombrie 2007, adică în perioada de valabilitate a cotei impozitului pe venit pentru persoane juridice în mărime de 0%.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

15. Prin hotărârea din 04 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul central, s-a admis cererea de chemare în judecată. S-a constatat că, condițiile de activitate a rezidenților Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița” - FVD „Moldavschi Standart” SRL, „Natural Product” SRL (succesor al „CarneSud” SRL), ÎCS FVD „Zolotoi Aist” SRL, „Luxfarmol” SRL, „Vinsnabtrest” SRL, au fost înrăutățite prin prisma art. 13 alin. (2) din Legea cu privire la zonele economice libere nr. 440 din 27.07.2001, prin faptul că: - la data de 23.12.2011 a fost adoptată Legea nr. 267, în vigoare din 23.12.2011, pentru modificarea unor acte legislative, conform căreia în Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, au fost operate în ansamblu următoarele modificări: - la art. 15 lit. b) al Codului fiscal, cifra „0” a fost înlocuită cu cifra „12”. - La data de 13.01.2012 modificările regimului fiscal al rezidenților zonei economice libere „Tvardița” - FVD „Moldavschi Standart” SRL, „Natural Product” SRL (succesor al „Carne-Sud” SRL), ÎCS FVD „Zolotoi Aist” SRL, „Luxfarmol” SRL, „Vinsnabtrest” SRL, în partea impozitului pe venit pentru persoanele juridice și existența la ei a garanțiilor de stat, prevăzute de art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440 din 27.07.2001 cu privire la zonele economice libere și art. 5 din Legea nr. 626 din 03 noiembrie 1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița”. S-a constatat între reclamanții FVD „Moldavschi Standart” SRL, SRL „Zolotoi Aist” în proces de insolvență, SRL „Natural Product” succesor al companiei SRL „Carne-Sud”, SRL „Luxfarmol” și SRL „Vinsnabtrest” și pârâțul Serviciul Fiscal de Stat și Administrația Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița”, existența raporturilor juridice prin obligația de a calcula și a achita suma totală a impozitului pe venit pentru persoanele juridice, la cota de 0% (zero

la sută), în decurs de 10 ani și anume de la 13 ianuarie 2012 până la 13 ianuarie 2022.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

16. La 09 decembrie 2020, Serviciul Fiscal de Stat, în persoana șefului al Direcției generare administrare fiscală Sud, Mihai Burunciuc, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04 decembrie 2020.

17. La 20 mai 2021, Serviciul Fiscal de Stat, în persoana șefului al Direcției generale administrare Fiscală Sud, Mihai Burunciuc, a prezentat cerere de apel motivată, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei alte decizii, prin care să fie respinsă acțiunea înaintată ca fiind neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 24 mai 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

S-a casat integral hotărârea din 04 decembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul central.

S-a emis o nouă decizie, după cum urmează.

S-a declarat inadmisibilă acțiunea reclamanților SRL „Moldavschi Standart”, SRL „Vinsnabtrest” și SRL „Zolotoi Aist” în proces de insolabilitate, SRL „Natural Product” împotriva pârâților Serviciul Fiscal de Stat și Administrația Zonei Economice Libere „Tvardița”, terț IP Oficiul Național al Viei și Vinului, cu privire la constatarea existenței raportului juridic:

în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ, dat fiind că reclamanții SRL „Moldavschi Standart”, SRL „Vinsnabtrest” și SRL „Zolotoi Aist” în proces de insolabilitate, SRL „Natural Product”, nu-și pot revendica încălcarea prin activitate administrativă a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ în pretențiile acțiunii cu privire la: Constatarea că condițiile de activitate a rezidenților Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița”- FVD „Moldavschi Standart” SRL, „Natural Product” SRL (succesor al „Carne-Sud” SRL), ÎCS FVD „Zolotoi Aist” SRL, „Luxfarmol” SRL, „Vinsnabtrest” SRL, au fost înrăutățite prin prisma art. 13 alin. (2) din Legea cu privire la zonele economice libere nr. 440 din 27.07.2001, prin faptul că: -la data de 23.12.2011 a fost adoptată Legea nr. 267, în vigoare din 23.12.2011, pentru modificarea unor acte legislative, conform căreia în

Codul Fiscal nr.1163- XIII din 24.04.1997 au fost operate în ansamblu următoarele modificări: 1. La art.15 lit. b) 15 al Codului Fiscal, cifra „0” a fost înlocuită cu cifra „12” - La data de 13.01.2012 modificările regimului fiscal al rezidenților zonei economice libere „Tvardița” - FVD „Moldavschi Standart” SRL, „Natural Product” SRL (succesor al „Carne-Sud” SRL), ÎCS FVD „Zolotoi Aist” SRL, „Luxfarmol” SRL, „Vinsnabtrest” SRL, în partea impozitului pe venit pentru persoanele juridice și existența la ei a garanțiilor de stat, prevăzute de art.13 alin.(2) din Legea nr. 440 din 27.07.2001 Legea cu privire la zonele economice libere și art.5 din Legea nr. 626 din 03.11.1995 privind Zona Antreprenorialului Liber „Tvardița”.

și în temeiul art.206 alin.(2), 207 Cod administrativ, dat fiind că reclamanții SRL „Moldavschi Standart”, SRL „Vinsnabtrest” și SRL „Zolotoi Aist” în proces de insolabilitate, SRL „Natural Product”, succesor al SRL „Vinsnabtrest” și-ar putea revendica drepturile vătămăte printr-o altă acțiune prevăzută la alin.(1) art.206 Cod administrativ, în pretenția acțiunii cu privire la constatarea că între reclamanții FVD „Moldavschi Standart” SRL, „Natural Product” SRL (succesor al „Carne-Sud” SRL), ÎCS FVD „Zolotoi Aist” SRL, „Luxfarmol” SRL, „Vinsnabtrest” SRL și pârâtul Serviciul Fiscal de Stat și administrația Zonei Antreprenorialului Liber „Tvardița”, existența raporturilor juridice prin obligația de a calcula și a achita suma totală a impozitului pe venit pentru persoanele juridice, la cota de 0% (zero la sută), în decurs de 10 ani și anume de la 13.01.2012 până la 13.01.2022.

19. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că reclamanții SRL „Moldavschi Standart”, SRL „Zolotoi Aist” în proces de restructurare, SRL „Natural Product”, SRL „Luxfarmol” și SRL „Vinsnabtrest” nu pot revendica încălcarea unui drept concret, întrucât nu există niciun act administrativ individual emis împotriva lor care să le impună o obligație fiscală în baza modificărilor din Codul Fiscal.

20. Astfel, a menționat că, deși modificările fiscale introduse prin Legea nr. 267 din 23 decembrie 2011 au schimbat regimul fiscal de la cota „0” la „12%”, reclamanții nu au fost supuși direct vreunui act administrativ care să le impună plata acestui impozit. În absența unui astfel de act, acțiunea nu este justificată, întrucât nu poate fi invocată o vătămare a drepturilor lor.

21. Instanța de apel a observat că acțiunea înaintată de reclamanți nu urmărea protecția unui drept concret vătămat, ci avea drept scop confirmarea unor garanții legale prevăzute de art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440 din 27 iulie 2001 privind zonele economice libere. Acest articol garantează că rezidenții zonelor economice libere pot beneficia de regimul fiscal aplicabil

înainte de modificările legislative pentru o perioadă de 10 ani. Reclamanții nu au suferit însă o vătămare concretă a acestui drept, ci doar solicitau o constatare preventivă a valabilității acestor garanții.

22. În lipsa unei vătămări efective printr-un act administrativ, instanța de apel a constatat că acțiunea nu trece pragul admisibilității. În conformitate cu prevederile art. 17 din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ trebuie să vizeze protecția unui drept vătămat printr-un act administrativ emis de o autoritate publică. În acest caz, întrucât nu existau probe privind emiterea unui act administrativ individual, acțiunea a fost considerată inadmisibilă.

23. În final, a subliniat că reclamanții au dreptul să revendice protecția drepturilor lor doar în cazul în care aceste drepturi ar fi efectiv încălcate. În cazul unei eventuale vătămări viitoare, reclamanții ar putea să inițieze o acțiune în contencios administrativ pentru a contesta un act administrativ individual care ar putea fi emis împotriva lor.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 16 iunie 2023, ÎCS FVD „Moldavschi Standart” SRL, ÎCS FVD „Zolotoi Aist” în proces de restructurare, SRL „Vinsnabtrest”, SRL „Natural Product” succesor al SRL „Carne-Sud” și SRL „Luxfarmol” a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei din 24 mai 2023 a Curții de Apel Cahul.

25. La 20 iunie 2023 recurenții au prezentat traducerea cererii de recurs nemotivate.

26. La 31 iulie 2023, ÎCS FVD „Moldavschi Standart” SRL, ÎCS FVD „Zolotoi Aist” în proces de restructurare, SRL „Vinsnabtrest”, SRL „Natural Product” succesor al SRL „Carne-Sud” și SRL „Luxfarmol” au depus cererea de recurs motivată, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

ARGUMENTELE RECURSULUI

27. În motivarea recursului, au invocat că instanța de apel a interpretat greșit prevederile art. 206 și 207 din Codul administrativ, considerând că nu există o lezare a drepturilor reclamanților și că nu a fost emis un act administrativ concret împotriva acestora.

28. Recurenții susțin că nu este necesară existența unui act administrativ concret pentru a depune o acțiune în constatare. Iar, simpla poziție exprimată de autoritățile pârâte în răspunsul lor din 03.07.2020 este suficientă pentru a justifica acțiunea în constatare.

29. Totodată, recurenții argumentează că drepturile și interesele acestora au fost încălcate de către autoritățile administrative. Prin răspunsul oficial emis la 03.07.2020, Serviciul Fiscal de Stat a stabilit că reclamanții nu beneficiază de cota redusă de impozitare de 0% prevăzută în legislația aplicabilă zonelor economice libere. Această interpretare contravine garanțiilor de stat stipulate în Legea RM nr. 626/1995 și afectează în mod direct condițiile comerciale ale reclamanților.

30. Refuzul autorităților de a aplica garanțiile respective constituie o încălcare clară a drepturilor reclamanților, care au fost privați de beneficiile fiscale promise la momentul înființării Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița”. Recurenții subliniază că acțiunea lor nu urmărește obținerea unei reparații pentru o încălcare deja suferită, ci confirmarea unui drept existent, pentru a preveni aplicarea unor acte administrative nefavorabile în viitor.

POZIȚIA INTIMAȚILOR

31. Prin referința depusă la 06 octombrie 2023, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea recursului.

32. În rest referințe nu au fost depuse.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

33. Art. XI. alin. (1) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, prevede următoarele:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023. ”

34. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

35. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

36. Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

37. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când: a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; b) recursul este depus în mod repetat; c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită; d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei contestate cu recurs a fost pronunțat la 24 mai 2023.

39. Curtea de Apel Cahul, prin intermediul poștei terestre, a expeditat părților dispozitivul deciziei la 24 mai 2023, iar copia deciziei integrale la 03 iulie 2023 (f.d.151-152).

40. Dovada de recepționare a dispozitivului lipsește la materialele dosarului.

41. Potrivit avizelor poștale de recepție, ÎCS FVD „Moldavschii Standart” SRL, ÎCS FVD „Zolotoi Aist” în proces de restructurare și SRL „Vinsnabtrest”, au recepționat decizia motivată la 12 iulie 2023.

42. Dovada de recepționare a deciziei motivate de către companiile SRL „Natural Product” succesor al SRL „Carne-Sud” și SRL „Luxfarmol” lipsește, plicul fiind restituit instanței cu mențiunea „nereclamat.” Totodată potrivit avizului poștal, copia deciziei integrale a fost recepționată de către Iablocichin Vitalie, cel care acționează în numele acestora, la 10 iulie 2023.

43. Din acest motiv, Completul de judecată consideră că la declararea recursului, companiile recurente au respectat prevederile art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului).

44. În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

45. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

47. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

49. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

50. 29. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A)

51. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de ÎCS FVD „Moldavschi Standart” SRL, ÎCS FVD „Zolotoi Aist” în proces de restructurare, SRL „Vinsnabtrest”, SRL „Natural Product” succesor al SRL „Carne-Sud” și SRL „Luxfarmol”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc